

Accountantsverslag

Gemeente Vught
Boekjaar 2020

Vertrouwelijk
Aan de Gemeenteraad van de
gemeente Vught
Postbus 10100
5260 GA VUGHT

Breda, 2 juni 2021

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u ons accountantsverslag aan dat is opgesteld in het kader van de opdracht om de jaarrekening 2020 van de gemeente Vught te controleren.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden uit hoofde van de jaarrekeningcontrole 2020 naar voren zijn gekomen. Het accountantsverslag is uitsluitend opgesteld voor gebruik door de raad en het college van burgemeester en wethouders.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht.

Wij hebben bij de jaarrekening over boekjaar 2020 op 2 juni 2021 een goedkeurende controleverklaring verstrekt ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. De bevindingen in dit verslag doen dan ook geen afbreuk aan ons oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.

Vanwege de Corona-maatregelen hebben wij afgelopen jaar de controles en werkzaamheden volledig digitaal uitgevoerd. Hierdoor gingen afstemmingen over bevindingen en het proces anders dan gebruikelijk. Wij danken de medewerkers voor de samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van ons accountantsverslag.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en lichten de inhoud van deze rapportage graag nader aan u toe.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

w.g.

drs. R. Opendorp RA
Partner

Inhouds- opgave

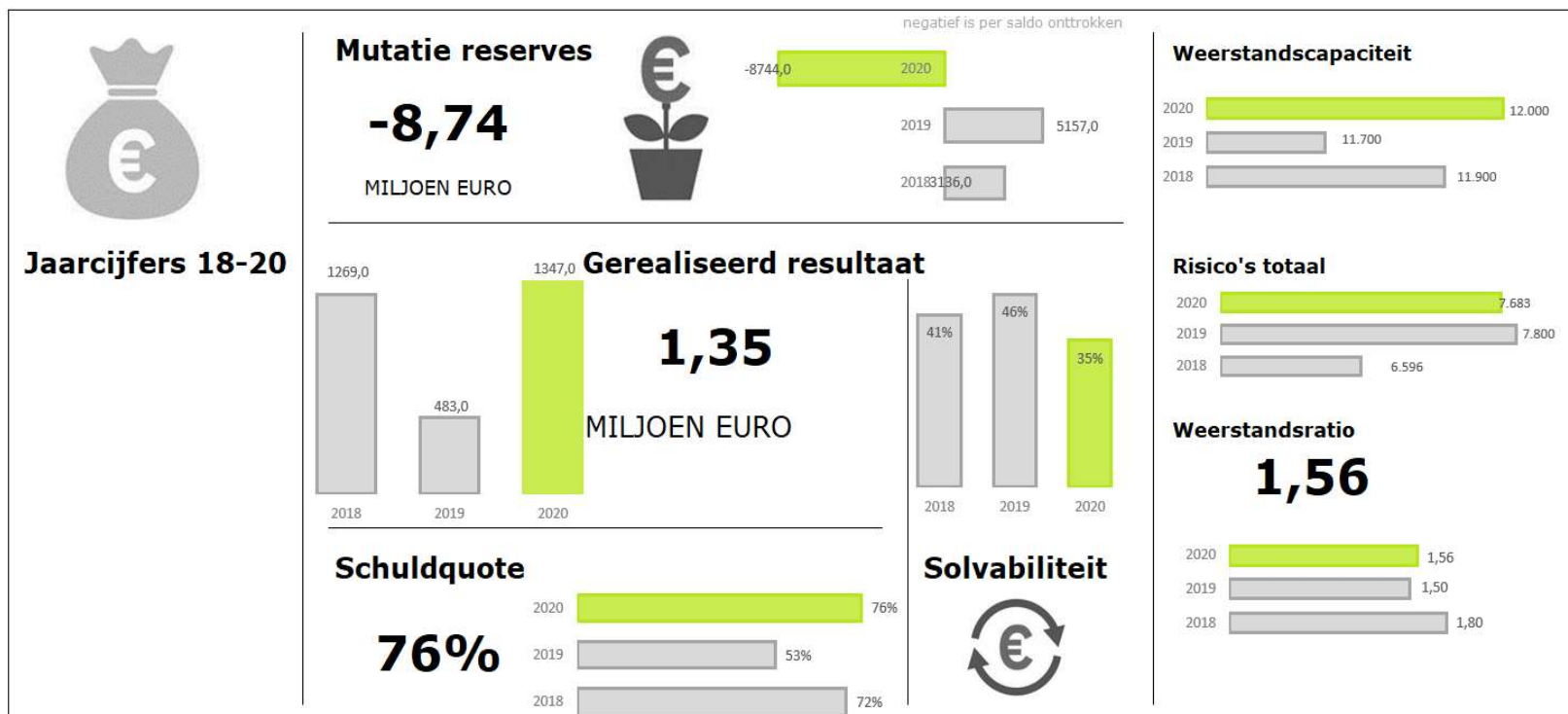
1. Bestuurlijke samenvatting	4
2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole	8
3. Financiële positie	20
4. Bevindingen interne beheersing	23
5. Overige onderwerpen	26
Bijlagen	30

Bestuurlijke samenvatting

1. Bestuurlijke samenvatting

Financiële kengetallen en signaleringwaarden

Toelichting

De cijfers over 2020 worden met name beïnvloed door de overdracht inzake het N65 project naar de Provincie. Ten gevolge hiervan zijn o.a. de reserves (fors) afgenomen en is door de externe financiering van het project de schuldquote toegenomen.

Voor een uitgebreide toelichting op de financiële kengetallen verwijzen wij naar hoofdstuk 3.

1. Bestuurlijke samenvatting

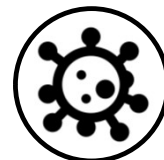
Wij hebben bij de jaarrekening over boekjaar 2020 op 2 juni 2021 een goedkeurende controleverklaring verstrekt ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid.

Het jaarverslag is cf. NV COS 720 verenigbaar met de jaarrekening en voldoet aan de laatste actuele voorschriften.

Het Besluit Begroting en Verantwoording is in alle opzichten nageleefd in 2020.

Covid-19: onze bevindingen aangaande bijzondere aspecten met betrekking tot COVID-19 welke de jaarrekening 2020 kunnen beïnvloeden zijn in onze rapportage meegenomen. Er komen hier geen bijzonderheden dan wel bevindingen uit, behalve ten aanzien van de Tozo-1 (zie hieronder)

Uit onze controle blijkt voor € 278.000 aan ongecorrigeerde fouten. Dit komt voort uit een geconstateerd verschil tussen de financiële administratie (hoger) van gemeente Vught en de gewaarmerkte opgaven vanuit gemeente Den Bosch in het kader van de Jeugdzorg (ad € 173.000) en een geëxtrapoleerde fout binnen de Tozo-1 verantwoording (ad € 105.000). Deze ongecorrigeerde fouten zijn niet van materieel belang in relatie tot de financiële overzichten als geheel.

1. Bestuurlijke samenvatting

Wij hebben ten aanzien van de financiële rechtmatigheidscontrole geen bevindingen die wij, op basis van de rapporteringstolerantie, aan u zouden moeten rapporteren.

De begrotingsoverschrijdingen passen binnen het bestaande beleid en zijn goed toegelicht.

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden binnen het sociaal domein met betrekking tot de kosten Jeugdwet en WMO is sprake van een onzekerheid van € 1,45 miljoen wegens ontoereikende onderbouwingen in het kader van rechtmatigheid. Dit bedrag bestaat uit meerdere zaken (zie hiertoe onderdeel “sociaal domein”) en valt binnen de goedkeuringstolerantie voor onzekerheden.

Wij hebben, naast de eerder genoemde fout bij Tozo-1 ad € 105.000, geen andere controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage 2020 geconstateerd.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2020 wel in overeenstemming is met de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en dat de jaarrekening 2020 van de gemeente Vught voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Opdracht, scope en uitkomsten

Reikwijdte van de controle

De jaarstukken van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag (programmaverantwoording + paragrafen)
- De jaarrekening
- Bijlagen

Met de opdrachtbevestiging van d.d. 18 december 2020 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2020. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

Tijdens de uitvoering van de controleplanning hebben zich, behalve dat de controle van de Tozo en mogelijke COVID-19 aspecten aanvullend is geweest, geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan.

Overzicht toleranties

De materialiteit bij de uitvoering van onze controle is afgerond € 800.000. Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is bepaald op € 40.000.

Grondslag		Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten	1% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 800.000
Goedkeuringstolerantie onzekerheden	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 2.400.000
Rapporteringstolerantie	5% van de goedkeuringstolerantie	€ 40.000

Kernpunten en significante risico's in de controle

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen, onder andere met betrekking tot de volgende kernpunten van de controle:

- schattingen en toelichtingen in de jaarrekening;
- nauwkeurigheid van de voorzieningen;
- waardering van de grondexploitaties;
- rechtmatigheid van de Europese aanbestedingen;
- Tozo;
- COVID-19 aspecten;
- WNT-bijlage;
- onrechtmatige en/of onnauwkeurige betalingen inkopen en uitkeringen.

Verslaggevingsrichtlijnen

Wij hebben de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de consistente toepassing daarvan alsmede de duidelijkheid en volledigheid van de jaarverslaggeving beoordeeld. Uw gemeente heeft gedurende 2020 geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen. Wij concluderen dat de gehanteerde waarderingsgrondslagen aanvaardbaar zijn en dat de toepassing daarvan, samen met de in de jaarrekening opgenomen toelichtingen, een getrouw beeld geeft van de financiële positie van de gemeente.

Managementinzicht en schattingen

Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

Covid-19

Impact Covid-19 voor de gemeente

De belangrijkste effecten van de Corona-crisis voor de gemeente zijn nader toegelicht in het jaarverslag en in de jaarrekening.

De belangrijkste impact voor de gemeente en voor onze controle is hieronder benoemd:

- Uitvoeren Tozo regeling
- Aanvullende bijdragen die zijn verstrekt in relatie tot COVID-19
- Subsidie-verantwoording (prestatielevering)
- Risico-analyse mogelijke COVID-19 impact op balansposities (o.a. in het kader van mogelijke oninbaarheid)
- Toelichting met betrekking tot corona in jaarverslag (aparte paragraaf) en jaarrekening
- Toelichting gebeurtenissen na balansdatum

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers

Het kabinet heeft meerdere maatregelen getroffen om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (hierna: Tozo) is één van die maatregelen om specifiek zelfstandige ondernemers, waaronder ZZP'ers, financieel te ondersteunen. De uitvoering van de Tozo is decentraal door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bij de gemeente neergelegd. Op basis van de Tozo kunnen zelfstandigen een beroep doen op twee soorten voorzieningen: een aanvullende uitkering voor levensonderhoud en een lening voor bedrijfskapitaal. Uw gemeente heeft in 2020 € 5,9 miljoen ontvangen in het kader van de Tozo. Uiteindelijk is een bedrag van € 3,0 miljoen verstrekt aan zelfstandigen.

De Tozo is onder grote tijdsdruk door het Rijk opengesteld en door uw gemeente met grote inspanning in uitvoering gebracht. Met name bij Tozo 1 is er gezien de grote tijdsdruk sprake geweest van beperktere controle-eisen op de aanvraag, dan dat dit geldt voor andere regelingen binnen de bestaande wetten, waaronder de

Participatiewet (hierna: PW). Voor Tozo 1, 2, 3 (en in 2021 ook voor 4) mag vanuit de wetgeving ten behoeve van de beoordeling van de aanvraag in zeer belangrijke mate door de gemeente worden gesteund op de eigen verklaringen van de zelfstandig ondernemer. De verstrekkingen voor levensonderhoud zijn gebaseerd op de Participatiewet (hierna: PW) en de bedrijfskapitaalverstrekkingen zijn gebaseerd op de BBZ. De bepalingen van de PW zijn daardoor in belangrijke mate van toepassing op de Tozo-regeling.

De nadere instructies vanuit het Rijk aangaande de interne controle en de verantwoording zijn pas begin april 2021 definitief geworden, belangrijk onderdeel van de eisen aan de interne controle is het hebben van beleid aangaande Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O-beleid). Om te waarborgen dat er geen misbruik wordt gemaakt van de faciliteiten heeft uw gemeente, overeenkomstig aan de gestelde eisen, dit specifieke M&O-beleid geformuleerd voor de Tozo. Wij hebben de opzet, bestaan en werking van dit beleid gecontroleerd. Met dit beleid, dat onder meer bestaat uit een controleplan wordt, naast controles op het aanvraagproces, achteraf vastgesteld dat er geen misbruik is gemaakt. Het belangrijkste onderdeel van dit controleplan is welke signalen van het Inlichtingenbureau worden onderzocht, in welke diepgang deze signalen worden onderzocht en binnen welke periode deze signalen worden onderzocht. Waar geconstateerd wordt dat de aanvrager geen of een lager recht op vergoeding had volgen terugvorderingen.

De wetgever staat toe dat de door u geplande controles op signalen van misbruik of oneigenlijk gebruik gedurende 2021 worden opgepakt en de consequenties hiervan in de administratie van 2021 worden verwerkt. U bent nog niet klaar met het uitzoeken en verwerken van alle signalen voortkomend uit Tozo 1, 2 en 3. De Tozo-regeling stelt dat dit ook niet hoeft. Eventuele terugvorderingen na de genoemde datum zullen worden verwerkt in boekjaar 2021. Bij de controle van de jaarrekening 2021 wordt door ons vastgesteld dat daadwerkelijk het plan is opgevolgd.

Covid-19

Uit de controle aangaande “specifieke” COVID-19 items komen de volgende bevindingen voort:

- In paragraaf 1.5. van het jaarverslag heeft de gemeente uitgebreid de (mogelijke) COVID-19 effecten helder uiteengezet en waar dit kon de financiële impact hiervan vertaald. Wij herkennen de genoemde zaken vanuit onze jaarrekeningcontrole 2020.
- De aard van de crisis bracht snelle besluitvorming met zich mee en door “het crisisteam” binnen uw gemeente is gebruik gemaakt van een dagelijks logboek om alle besluiten vast te leggen. Wekelijks is dit logboek als onderdeel van het MT en van de B&W vergadering besproken en vastgesteld. Aangezien de rechtmatigheid van financiële transacties een belangrijk aspect van de jaarstukken en de daarin opgenomen bijlagen is zijn de financieel relevante stukken uit het logboek in de jaarrekening opgenomen en toegelicht.
- Wij hebben meer diepgaand onze controle uitgevoerd op de waardering dan wel inbaarheid van posities zoals vaste activa, vorderingen, gemaakte voorzieningen, rechtmatigheid subsidieverantwoordingen, etc. Uit onze jaarrekeningcontrole 2020 zijn geen bijzonderheden naar voren gekomen anders dan de zaken die de gemeente zelf al had opgemerkt en overeenkomstig heeft verwerkt (bijvoorbeeld voorziening dubieuze debiteuren).
- Uit onze detailcontrole (steekproef) op de Tozo zijn bij een tweetal dossiers fouten aangetroffen welke wij met de gemeente hebben besproken. Deze fouten zitten in Tozo-1 en de gemeente heeft direct actie ondernomen om deze te corrigeren. Vanuit onze beroepsregels dienen wij te evalueren wat de “mogelijke” (geëxtrapoleerde) fout is rekening houdend met de gehele populatie. Deze is bepaald op € 105.000. Deze hebben wij gerapporteerd en meegenomen onder de ongecorrigeerde fouten in de bijlage.

Waardering van de grondexploitaties

Algemeen

De waardering van de grondexploitaties is een significant risico in onze controleaanpak, vanwege de mate van schattingsonzekerheid. Wij hebben het proces rondom de totstandkoming van de waardering in opzet en bestaan getoetst en aanvullend gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd. Wij achten de waardering aanvaardbaar en vinden de veronderstellingen redelijk.

Ten opzichte van 31 december 2020 is de boekwaarde van de post grondexploitatie gemuteerd met € 3,8 miljoen, voornamelijk door afsluiting van Hagen (Isabellaveld) alwaar in 2020 een winst is genomen van € 1,2 miljoen en vermeerderingen hebben plaatsgevonden ad € 1,9 miljoen. De afname van de boekwaarde per 31 december 2020 is als volgt samen te vatten:

(x € 1.000)	2020	2019
Boekwaarde per 1 januari	-3.933	1.131
Investerings	2.463	1.334
Grondverkoop/bijdragen	-331	-8.380
Tussentijdse winstneming	1.650	1.980
Mutatie verliesvoorziening*	-	-
Boekwaarde per 31 december	-151	-3.933

*verliesvoorziening gepresenteerd onder voorzieningen in de jaarrekening 2020.

Gehanteerde parameters

De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van de gemaakte schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente exploitatieoverzichten op waarin schattingen zijn opgenomen. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij hebben de door gemeente Vught gehanteerde uitgangspunten en parameters getoetst. De belangrijkste uitkomsten hiervan kunnen als volgt worden samengevat.

De belangrijkste uitkomsten hiervan kunnen als volgt worden samengevat:

Parameter	2020	2019	Legenda status:
Kostenstijging	●	●	● = evenwichtig
Opbrengstenstijging	●	●	● = optimistisch
Rekenrente	●	●	● = voorzichtig
Disconteringsvoet	●	●	● = controleverschil
Programmering	●	●	
Verkooprijzen	●	●	

Kostenstijging

De gehanteerde parameter voor de kostenstijging (grondkosten) is 2,25% (2019: 2,25%). Op basis van de momenteel beschikbare informatie achten wij deze parameter evenwichtig. Gezien de prijsontwikkelingen in de markt is het van belang de ontwikkelingen hierin goed te monitoren.

Opbrengstenstijging

Het College rekent met een opbrengstenstijging van maximaal 3,5% (2019: 3,5%). Op basis van de reeds verkochte posities en aansluiting op inschatting marktontwikkeling vanuit planeconomen Metafoor achten wij deze parameter evenwichtig. Gezien de ontwikkelingen in de markt achten wij het van belang dit goed te blijven volgen.

Rekenrente

Het College rekent binnen de huidige grondexploitaties met een toekomstige rekenrente van 1,33% (2019: 2%). Deze grondslag is in overeenstemming met de notitie grondexploitatie en de bepaling in de notitie rente van de commissie BBV. De werkelijke renterente is 1,33 % (2019: 1,63%). Een afwijking van maximaal 0,5% is op basis van verslaggeving toegestaan zonder aanpassingen door te voeren, vandaar dat er in 2020 1,33% is gehanteerd en in 2019 dit 2% is gebleven. Wij achten deze parameter evenwichtig.

Waardering van de grondexploitaties

Disconteringsvoet

De disconteringsvoet die moet worden gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is door de commissie BBV voor alle gemeenten gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor inflatie binnen de Eurozone (2%). De gemeente heeft geen projecten waarvoor een verliesvoorziening is gevormd.

Programmering

De programmering van de grondexploitaties wordt actief gemonitord door de gemeente Vught. De ingerekende programmering ligt in lijn met vorig jaar en is onder andere gebaseerd op interne en externe onderzoeken. Wij achten de huidige ingerekende programmering evenwichtig.

Verkooprijzen

Gedurende 2020 hebben geen verkopen plaatsgevonden.

Financiële resultaten

Er is sprake van een 2-tal projecten in 2020. Het gerealiseerde resultaat op de grondexploitatie 2020 bedraagt € 1.650.000 en is toegevoegd aan de reserve grondexploitatie. De vennootschapsbelasting ad € 21.000 is onttrokken aan de reserve grondexploitatie. Door de afsluiting van de grondexploitatie Hagen, onder verantwoording van de nog af te ronden werkzaamheden (€ 1,5 miljoen) is de volledige winst genomen. Feitelijk gezien zijn er in 2020 beperkte werkzaamheden verricht.

Voorziening grondexploitaties

Bij het “afsluiten” van een grondexploitatie dient beoordeeld te worden of er vanuit een restplan zich in de toekomst nog kosten kunnen voordoen waarvoor de gemeente een voorziening dient te treffen. Naar aanleiding van het sluiten van de grondexploitatie Hagen is naar voren gekomen dat er enerzijds sprake is van aanpassingen (o.a. groenvoorziening en een extra gemaal) van ongeveer € 146.000 en anderzijds uit (eerder) onderzoek in 2019 is gebleken dat er een geluidswal gerealiseerd dient te worden die op basis van normen (Bureau Sanering Verkeerslawaaai) en eerdere overeenkomsten met Pro Rail is ingeschat op € 1.330.000.

Voor beide bedragen is een voorziening gevormd die is opgenomen onder de “voorziening nog te maken kosten” welke is gepresenteerd aan de passivazijde van de balans. Uit controle hierop blijken geen bijzonderheden.

Stadhouderspark (- € 151.000)

In 2020 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Het project Stadhouderspark is voor wat betreft bebouwing nagenoeg geheel afgerond. Ook het woonrijp maken (bijvoorbeeld aanleg groen) is nagenoeg afgerond. Er worden in 2021 nog opbrengsten verwacht (gronden rondom het Klokgebouw)
- In het eerste kwartaal van 2021 vindt wel al de formele overdracht van het beheer van de openbare ruimte plaats.
- Alle financieel lopende afspraken met Defensie, voortkomend uit het destijds met Defensie opgestelde koopcontract, zijn in 2020 afgewikkeld. Daarbij is gebleken dat, op basis van de destijds overeengekomen meerwaardeclausule, geen verrekening met Defensie hoefde plaats te vinden.

Hagen (nihil)

De grondexploitatie is gesloten per 31 december 2020, waarbij nog wel sprake is van een “restplan” waarvoor een voorziening is getroffen.

- In 2020 zijn alle woningen conform planning opgeleverd. Ook de woonrijp werkzaamheden zijn conform planning uitgevoerd.
- In het restplan zijn nog de aanpassing van groenvoorzieningen, het realiseren van een extra gemaal, de aanleg van een geluidswal en overige kleinere zaken begrepen.

Sociaal domein

Algemeen

De gemeente Vught voert diverse regelingen uit in het sociaal domein waarbij taken veelal zijn ondergebracht bij derde partijen. Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van de belangrijkste onderdelen en door wie deze werkzaamheden uitgevoerd worden:

Onderdeel	Uitvoerder	Wijze van uitbesteding	Bepaling last boekjaar
Uitkeringen (Participatiewet)	Zelfstandig	N.v.t.	Werkelijke lasten
Werkdeel (WSW)	WSD	Mandatering	Vaste bijdrage op basis van de begroting
Jeugdwet	's-Hertogenbosch	Delegeren	Afrekening op basis van werkelijke lasten
WMO - nieuw	's-Hertogenbosch	Delegeren	Afrekening op basis van werkelijke lasten
WMO – oud	Zelfstandig	N.v.t.	Werkelijke lasten
PGB's	Sociale verzekeringsbank	Mandatering	Afrekening op basis van werkelijke lasten

Uitkeringen (Participatiewet)

De uitvoering van de Participatiewet is door de gemeente Vught in eigen uitvoering. Wij hebben hierbij vastgesteld dat de verstrekte beschikkingen rechtmatig plaatsvindt en de verantwoorde last aansluit met de door de gemeente verrichte uitkeringen.

Jeugdwet en WMO - nieuw

Voor de uitvoering van de Jeugdzorg en WMO-nieuw heeft de gemeente voor het grootste gedeelte van de geldstroom via centrumgemeente 's-Hertogenbosch op regionaal niveau contracten afgesloten met zorgaanbieders. In deze contracten zijn afspraken gemaakt over de verantwoording van de geleverde zorg in het boekjaar. De accountant van de gemeente 's-Hertogenbosch heeft voor deze grootste kostenstromen een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de verantwoording.

Voor een deel van de kosten die binnen de regio verdeeld wordt, zijn de kosten lokaal gemaakt. De betreffende gemeente is daarbij zelf verantwoordelijk voor het vaststellen van de prestatielevering. Er is onzekerheid over de posten "WMO woningaanpassing" ad € 99.000 en "WMO huishoudelijke verzorging in natura" ad € 44.000 (geen zichtbare prestatie vastgesteld). Uit onze controle is gebleken dat de gemeente Vught daar in 2020 zelf geen (adequate) werkzaamheden aan heeft kunnen verrichten. In overleg met de gemeente zijn al acties genomen om hieraan in 2021 wel zelfstandige werkzaamheden te verrichten.

Uit het rapport van feitelijke bevindingen inzake jeugd vanuit Den Bosch blijkt dat voor een bedrag van € 837.000 geen werkzaamheden zijn uitgevoerd om de prestatielevering vast te stellen. Uit voorgaande ontstaat voor 2020 een onzekerheid van € 980.000 in totaal welke het belang van deze stroom vertegenwoordigd.

WMO - oud

Voor de uitvoering van de oude WMO taken heeft de gemeente overeenkomsten afgesloten met zorgpartijen in de regio. Van deze zorgpartijen zijn controleverklaringen, allen goedkeurend, ontvangen van de controlerende accountant.

PGB's

Een belangrijke onzekerheid, evenals voorgaande jaren, zit op de Sociale Verzekeringsbank (hierna: SVB). De SVB heeft over 2020 een verklaring met beperking bij de verantwoording PGB-stromen Jeugdwet en WMO ontvangen. Hierdoor is vanuit de SVB geen zekerheid over de nauwkeurigheid en rechtmatigheid van de PGB's. Vanuit de SVB is een brief ontvangen met daarin een inschatting van de fout in de PGB lasten van de gemeente Vught. Dit betreft een inschatting op basis van de totale onderzochte populatie, die verder niet is onderbouwd door onderliggende waarnemingen. Daarnaast geeft de verklaring, zoals tussen de gemeenten en de SVB afgesproken geen zekerheid aangaande de prestatielevering. Het belang van de PGB-stroom over 2020 bedraagt € 473.000.

Overige bevindingen

Onderstaand zijn de overige controlebevindingen opgenomen. Dit hoofdstuk dient tezamen met het gehele verslag gelezen te worden, omdat in andere hoofdstukken ook wordt ingegaan op specifieke controlebevindingen. Onze controlebevindingen aangaande de waardering van de grondexploitaties, het sociaal domein en in het kader van het rechtmatigheidsaspect zijn separaat opgenomen onder de betreffende sheets.

Vughtse aankoopregeling

De gemeente Vught heeft de Vughtse aankoopregeling geïntroduceerd om bewoners die 'vastzitten' in hun woning als gevolg van de werkzaamheden aan het spoor en de N65, zekerheid te bieden dat als bewoners echt moeten verhuizen (en hun huis verkopen), zij dat ook kunnen en hun woning wordt opgekocht via de Regeling. Hierbij wordt uitgegaan dat de aangekochte woningen weer kunnen worden verhuurd en/of weer worden verkocht. De opbrengsten hieruit worden weer toegevoegd aan het budget. Voor de uitvoering en beheer van deze Regeling is een Stichting opgezet. Ten behoeve van de Stichting Vughtse Regeling heeft de raad besloten een lening tot een maximum van € 10 miljoen te verstrekken.

Per 31 december 2020 staat een bedrag ad € 0,1 miljoen uit. Uw gemeente blijft het financiële risico op continue basis monitoren. Advies welke wij voorgaand jaar hebben gegeven is om de stichting periodiek te vragen inzicht te geven in de waarde ontwikkeling van de panden die zijn aangekocht om hiermee meer inzicht te hebben in eventuele risico's c.q. kansen. Uw gemeente heeft dit voor de posities per ultimo 2020 gemonitord.

Bestemmingsplan N65

Op 14 mei 2020 heeft de gemeenteraad van Vught het bestemmingsplan N65 vastgesteld. Dat is ook de start geweest van de uitvoeringsfase van het project, waaronder ook de aanbesteding valt. De formele aanbesteding is in gang gezet en een eerste selectieronde van aannemers heeft in 2020 plaatsgevonden. Vught heeft meegewerkt aan het opstellen van de gunningscriteria. Het voorkomen van hinder is een van de belangrijkste criteria. Door de wijziging van opdrachtgever, provincie Noord Brabant in plaats van Rijkswaterstaat, en de scope van het project is een tweede bestuursovereenkomst opgesteld. Deze is in juli 2020 door partijen ondertekend. In de overeenkomst is over de risico's opgenomen dat deze voor rekening van de provincie komen, met uitzondering van zwaarwegende, niet beheersbare, onvoorziene omstandigheden.

Nog voor het einde van 2020 heeft tevens de "financiële" verwerking / afwikkeling plaatsgevonden. Een totaalbedrag ad € 21,6 miljoen – waarvoor ter dekking van de financiering gemeente Vught een lening heeft aangetrokken – is betaald aan de Provincie en valt in twee delen uiteen. Eén deel heeft betrekking op toekomstig te realiseren gemeentelijke infrastructuur (€ 7,5 miljoen) en is verantwoord als "vooruitbetaald" op materiële vaste activa. Bij ingebruikname/afronding van het project zal hierop worden afgeschreven. Het restant van het bedrag is als (investerings)subsidie overgemaakt aan de Provincie waar alle risico's aan zijn overgedragen. Dit bedrag ad € 14,1 miljoen is in de exploitatierekening verwerkt.

Voorziening groot onderhoud

Gemeente Vught heeft diverse groot onderhoud voorzieningen opgenomen. De voorziening aangaande het Raadshuis is in 2020 volledig aangewend met het verrichten van alle werkzaamheden.

Subsidies

Uit detailcontroles verricht op verstrekte subsidies in 2020 en de afloop van subsidies uit 2019 in 2020 blijkt dat bij 4 items hebben we een formele rechtmatigheidsfout omdat de termijnen uit de subsidieregeling niet zijn nageleefd. Dit heeft geen verdere impact op ons oordeel over de jaarrekening 2020.

Rechtmatigheid

Europese aanbestedingsrichtlijnen

In het kader van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2020 is een controle uitgevoerd op de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Uit onze controle op de rechtmatigheid van de inkoop hebben wij geen contracten geconstateerd die onterecht niet Europees zijn aanbesteed. Onze bevindingen geven geen aanleiding tot nadere acties.

Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2020, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de gemeenteraad zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de gemeenteraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van de raad. Het begrotingscriterium is verder verijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2020 van de Commissie BBV.

In de kadernota is opgenomen dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Onder paragraaf 1.3. Financiële beschouwingen is door het College een analyse van de overschrijdingen opgenomen.

De overschrijdingen zijn toereikend toegelicht en passen binnen het bestaande beleid of worden gecompenseerd door hogere baten binnen het programma. Het College stelt uw gemeenteraad voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2020. Wij constateren de volgende overschrijding boven de rapporteringstolerantie van € 40.000 op lastenniveau ten opzichte van de gewijzigde begroting.

Lastenoverschrijding programma	Begrotingsafwijking
Programma Wonen (€ 997.000)	De hogere lasten bij Programma Wonen worden per "taakveld" gecompenseerd door hogere baten. Per saldo is het resultaat van dit programma € 1,75 miljoen positief.
Programma Besturen (€ 458.000)	Met name hogere kosten pensioenvoorzieningen. De dotaties in de pensioenvoorzieningen voor (toekomstig) politieke ambtsdragers zijn hoger dan begroot. De actualisatie van uitgangspunten (calculatie aan het einde van het jaar) binnen de actuariële berekeningen zorgt voor een toename van de storting in de pensioenvoorzieningen en had niet geheel voorzien kunnen worden. Hierdoor telt deze overschrijding niet mee in onze foutanalyse. Wij adviseren u bij toekomstige begrotingen de reguliere storting vanuit de berekende premie van zittende wethouders wel te begroten.

Rechtmatigheid

Kredieten

Wij zijn nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de gemeenteraad geautoriseerde kredieten. Wij constateren dat er geen overschrijdingen op investeringsniveau aanwezig zijn ten opzichte van de gevoteerde kredieten.

Niet financiële beheershandelingen

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van het jaarverslag.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw gemeente heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik neergelegd in interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Jaarverslag

Jaarverslag

In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. De paragrafen maken deel uit van het jaarverslag en vallen dus niet onder de controle van de jaarrekening. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening, waaronder het overzicht van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting, zoals in de jaarstukken 2020 is opgenomen.

Voor de accountantscontrole onderzoeken wij het jaarverslag om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720 is vereist. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Wij hebben geen strijdigheden geconstateerd tussen de in het jaarverslag opgenomen informatie en het beeld van de jaarrekening en geen materiele afwijkingen gesignaleerd.

Hieronder zijn onze conclusies inzake het jaarverslag opgenomen:

Element jaarverslag	Onze waarneming
Vereisten BBV	Uw jaarverslag bevat de vereiste informatie op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en 26 BBV
Verenigbaar	Uw jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening
Overeenstemming	Wij hebben vastgesteld dat de informatie in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de uitgevoerde controlewerkzaamheden
Paragrafen	Alle verplichte paragrafen zijn opgenomen en zijn kwalitatief van voldoende niveau
Informatiewaarde	De toelichtingen zijn goed leesbaar en geven een adequate analyse tussen het uitgevoerde beleid en de financiële gevolgen.
Incidentele baten en lasten	De toelichting op de incidentele baten en lasten voldoet aan de daartoe gestelde eisen.
Covid-19	Uw gemeente heeft ervoor gekozen om een afzonderlijke paragraaf (1.5.) op te nemen waarin de impact als gevolg van Covid-19 is beschreven. Hiermee geeft u een goed inzicht in deze bijzondere gebeurtenissen.

SiSa-bijlage en WNT

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2020. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage A bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

WNT verantwoording

Sinds enkele jaren geldt de Wet normering topinkomens (WNT). Op basis van deze wet zijn de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en de uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen wettelijk gemaximeerd. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de (waarnemend) griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De topfunctionarissen zijn in loondienst en er hebben zich gedurende 2020 geen wijzigingen voorgedaan welke niet zijn toegelicht.

Voor topfunctionarissen geldt naast de maximering van de bezoldiging en eventuele uitkering wegens beëindiging van het dienstverband een publicatieverplichting in de jaarrekening. Deze publicatieverplichtingen geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, indien hun bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum (naar rato van de omvang van het dienstverband) overschrijdt.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2020 niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Wij willen benadrukken dat de naleving van de anticumulatiebepaling overigens geen onderdeel uitmaakt van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

Financiële positie

3. De financiële positie van uw gemeente

Analyse van het resultaat

Het gerealiseerde resultaat over het jaar 2020 bedraagt € 1.347.000 voordelig ten opzichte van een begroot resultaat van € 308.000 voordelig in 2020. Van dit saldo heeft € 776.000 betrekking op incidentele baten en lasten welke in de jaarrekening worden toegelicht. Dit is inclusief de TOZO regeling. Daarnaast is het resultaat “positief” beïnvloed door Covid-19 voor € 329.000 (exclusief TOZO).

Hieronder hebben wij op totaalniveau de verschillen tussen de gewijzigde begroting en realisatie weergegeven. De begroting is naar beneden bijgesteld naar een verwacht tekort van € 308.000, een verschil van € 1.655.000 met het gerealiseerde resultaat.

Afwijking t.ov. begroting (bedragen x € 1.000)	Programma	Reserves	Totaal
Wonen	1.752	-1.353	399
Leven	193	90	283
Meedoen	1.053	-91	962
Besturen	-458	0	-458
Overhead	364	0	364
Algemene dekkingen	105	0	105
Totaal	3.009	-1.354	1.655

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn uitgebreid toegelicht in de jaarrekening. De grootste afwijkingen, bij programma Meedoen en Besturen, worden veroorzaakt door voordelige saldi binnen het sociaal domein, o.a. door lagere uitvoeringskosten Tozo, lagere uitkeringslasten en hogere beschikking inkomensvoorzieningen vanuit het Rijk (Meedoen).

Weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark. Onder paragraaf 1.3.2. zijn de kengetallen opgenomen:

Kengetallen	2019	2020
Kengetal schuldpositie	53%	76%
Kengetal solvabiliteitsratio	46%	35%
Kengetal grondexploitatie	-5%	0%
Structurele exploitatieruimte	-4,2%	3,6%
Kengetal belastingcapaciteit	117,8%	120,0%

- De kengetallen schuldpositie en solvabiliteitsratio worden als “normaal” beschouwd in vergelijking tot landelijke cijfers.
- Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Gegeven de grotendeels afgewikkelde grondexploitaties is dit 0%.
- Op basis van het kengetal “structurele exploitatieruimte” blijkt dat er weinig structurele begrotingsruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen. Dit past binnen het beleid van Gemeente Vught om “strak” te begroten.
- Belastingcapaciteit: de lastendruk in Vught ten opzichte van het landelijk gemiddelde bedraagt 120%.

3. Financiële positie

In de paragraaf "Weerstandsvormogen en risicobeheersing" in het jaarverslag is een toelichting opgenomen op de weerstandscapaciteit van de gemeente. Op basis van de geïdentificeerde risico's op basis van een gewogen gemiddelde van financiële impact en kans via risicomanagement wordt berekend welk bedrag benodigd is ter dekking van de geïdentificeerde risico's. Hierbij wordt verondersteld dat alle risico's zich nooit tegelijk voordoen. Wij kunnen ons vinden in dit uitgangspunt. Hieronder is het verloop over de afgelopen 3 jaar weergegeven inclusief een kwalificatie van de weerstandratio. De weerstandscapaciteit voornamelijk opgebouwd vanuit de algemene reserve. Het weerstandratio kwalificeert als "ruim voldoende".

De grootste door uw gemeente geïdentificeerde risico zijn met name:

- Risico's als gevolg van de Coronacrisis
- Risico's Rijksinfra
- Risico's herindeling Helvoirt
- Risico's Stadsgewest (renterisico)
- Risico op fluctuaties binnen de algemene uitkering gemeentefonds
- Risico op overschrijdingen aangaande jeugdzorg

(x 1.000)	2020	2019	2018
Weerstandscapaciteit	EUR 7.683	EUR 7.800	EUR 6.596
Risico's	EUR 12.000	EUR 11.700	EUR 11.900
Weerstandratio	1,56	1,50	1,80

Weerstandratio	Betekenis
≥ 2.0	Uitstekend
$1.4 < 2.0$	Ruim voldoende
$1.0 < 1.4$	Voldoende
$0.8 < 1.0$	Matig
$0.6 < 0.8$	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

Financiering

In 2020 heeft de gemeente een tweetal nieuwe langlopende leningen afgesloten, met name om de N65 financiering te kunnen dekken. Uw totale leningenportefeuille neemt toe van € 39 miljoen naar € 60 miljoen.

Ten aanzien van de naleving van de renterisiconorm, het kasgeldlimiet en de naleving schatkistbankieren merken wij op dat de gemeente Vught zich aan de wettelijke normen heeft gehouden, zoals ook toereikend is toegelicht in de paragraaf Financiering.

Bevindingen interne beheersing

4. Bevindingen interne beheersing

Algemeen

Naar aanleiding van onze tussentijdse controle over 2020 hebben wij op 15 februari jl. een management letter uitgebracht. Onze doelstelling van deze controle is om een beeld te krijgen of de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle toereikend zijn in het kader van onze opdracht tot de controle van de jaarrekening van uw gemeente. Dit beeld is in belangrijke mate bepalend voor onze risico-inschatting en hiermee voor de omvang en diepgang van onze werkzaamheden die wij bij de jaarrekeningcontrole moeten uitvoeren teneinde de gewenste zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening géén materiële fouten bevat. Uit onze risico-inschatting komen een aantal risicogebieden naar voren die een verhoogd risico met zich meebrengen op een materiële fout in uw jaarrekening.

Automatisering

IT wordt een steeds belangrijker onderdeel van de bedrijfsvoering en daarmee ook van de jaarrekeningcontrole. Uit onze IT audit komt naar voren dat ook op het gebied van automatisering nog verbeteringen mogelijk zijn (zie hiertoe onze managementletter 2020). Wij adviseren het College hieraan prioriteit te geven. Enerzijds in verband met de risico's die er mee samenhangen. Anderzijds om de IT omgeving de bedrijfsvoering zo goed mogelijk te laten faciliteren.

Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Fraude en naleving wet- en regelgeving

Het College is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit. Het College dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het toezicht op het College in de uitvoering van deze taken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het College gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van NV COS 240/250, de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving. Tevens beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot fraude.

Naleving wet- en regelgeving en overige

Wij informeren de gemeenteraad over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin de gemeenteraad in staat is haar taken te vervullen.

4. Bevindingen interne beheersing

Corruptie en omkopingsrisico's

Uw gemeente maakt onderdeel uit van de overheidssector waarin corruptie vaker dan bij andere sectoren voorkomt. Dit komt onder andere omdat veel transacties met een relatief grote omvang plaatsvinden, de transparantie over marktprijzen niet in alle gevallen voldoende is om te beoordelen en frequent zaken gedaan wordt met andere corruptiegevoelige sectoren (vastgoed, constructie, infrastructuur et cetera). Hierdoor hebben wij dit als aandachtspunt in onze controle meegenomen.

Corruptie is een wereldwijd probleem waarbij het uw verantwoordelijkheid is om corruptie binnen uw gemeente te voorkomen. Onze beroepsregels zijn in de praktijkhandreiking "Corruptie, werkzaamheden van de accountant" verder aangescherpt, hetgeen tot aanvullende werkzaamheden heeft geleid. Gemeente Vught beschikt over beschreven procedures ten aanzien van de samenwerking met derden en een intern inkoop- en aanbestedingsbeleid aangevuld met trainingen voor de juiste mindset van de medewerkers. Zichtbare monitoring op de werking en naleving van dit beleid, is een aandachtspunt voor uw organisatie.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van dit risico ten behoeve van onze controle van de jaarrekening te mitigeren:

- Detailcontrole op de inkopen en aanbestedingen om vast te stellen dat alle inkopen conform de geldende Europese aanbestedingsregels en de Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed.
- Door middel van uitgevoerde werkzaamheden vaststellen of voor alle inkopen welke in rekening zijn gebracht aan de gemeente ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij.
- Door middel van een steekproef vaststellen of alle verstrekte subsidies in overeenstemming met de geldende interne wet- en regelgeving zijn verstrekt.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

Overige onderwerpen

5. Overige onderwerpen

Zorgplicht voor een gezonde en veilige werkplek

Nu het thuiswerken zo lang aanhoudt, wordt aandacht voor de verantwoordelijkheid en zorgplicht van de werkgever in relatie tot de werkplek steeds belangrijker. De Arbowet bepaalt namelijk dat werkgevers moeten zorgen voor een gezonde en veilige werkplek voor de werknemers. Dit geldt uiteraard voor de normale werkplek, maar nu er veel en structureel wordt thuisgewerkt, geldt dit ook voor de thuiswerkplek. Denk hierbij aan goed gebruik van een computer, juiste verlichting en een passende inrichting van tafel en stoel. Omdat elke thuiswerksituatie anders is, kunnen de eisen per werknemer enorm verschillen. De ene werknemer heeft een voetenbankje nodig om in de juiste houding te zitten, de andere een verstevigde bureaustoel. Twee belangrijk onderdelen van het voldoen aan de zorgplicht is dan ook maatwerk én voldoende voorlichting geven over wat een gezonde en veilige werkplek is. De ene werknemer ondervindt namelijk meer problemen bij het inrichten van een goede thuiswerkplek dan de ander.

Nalatigheid zorgplicht kan tot boetes leiden

Als u als werkgever niet of onvoldoende aan deze zorgplicht voldoet, kunt u een boete krijgen. De inspectie SZW controleert werkgevers naar aanleiding van klachten (die medewerkers via de website van de inspectie kunnen indienen) of al dan niet aan de eisen voor een thuiswerkplek wordt voldaan. Wie niet aan de eisen voldoet, moet rekening houden met boetes van € 430 tot € 13.500. De Inspectie SZW is zelfs bevoegd om thuiswerkplekken te controleren, ook als de werknemer geen toestemming geeft om zijn woning te betreden.

Ook aandacht voor werkplek op werkvloer

Ook voor werknemers die niet thuis kunnen werken, geldt dat u maatregelen en voorzieningen moet treffen om te zorgen dat werk-plekken veilig toegankelijk moeten zijn en veilig moeten kunnen worden verlaten. In het Arbobesluit zijn voor de duur van de pandemie tijdelijke aanvullende eisen opgenomen in verband met het corona-virus. Tot deze tijdelijke maatregelen en voorzieningen behoren in ieder geval:

- Werkgever dient voldoende hygiënische voorzieningen te treffen;
- Werkgever dient voorlichting aan werknemers te geven over bestrijding van het coronavirus op de werkplek;
- Werknemers dienen de maatregelen na te leven en gebruik te maken van de beschikbare voorzieningen;
- Werkgever dient adequaat toezicht te houden op naleving van voorgaande maatregelen.

Boete en werk stilleggen

De Inspectie SZW heeft de bevoegdheid heeft om bij herhaalde overtreding van bovenstaande maatregelen en voorzieningen het werk stil te leggen. Dat kunnen zij doen zonder voorafgaande waarschuwing. Daarnaast lopen werkgevers het risico dat de Inspectie SZW hen bij overtreding een bestuurlijke boete oplegt € 4.500. Tref dus voldoende maatregelen op de werkvloer om uw werknemers zo veel mogelijk te beschermen tegen besmetting van het coronavirus.

5. Overige onderwerpen

Cybercrime

Cybercrime is een toenemende bedreiging voor veel bedrijven. In 2020 is de cybercriminaliteit verder toegenomen en het einde van die trend is helaas nog niet in zicht. Reden genoeg om u nogmaals te wijzen op de risico's van cybercrime. Er worden meer phishing mails verstuurd, sociale media wordt vaker ingezet om bijvoorbeeld malware te verspreiden en steeds meer bedrijven krijgen direct of indirect via hun leveranciers te maken met ransomware (gijzelsoftware) of phishing aanvallen.

Thuiswerken

Sinds maart 2020 werken veel mensen niet meer op kantoor en loggen vanuit huis in op het netwerk van het bedrijf waar ze werken. Via allerlei slinkse methoden proberen cybercriminelen de inloggegevens van medewerkers te stelen om zichzelf toegang tot het bedrijfsnetwerk te verschaffen. Bij menig medewerker blijkt de (privé) laptop of pc waarmee wordt ingelogd kwetsbaar voor diverse vormen van malware. Soms gaat dat via malware die toetsaanslagen bijhoudt tot vormen waarbij de complete computer wordt overgenomen, bijvoorbeeld het Remote Desktop Protocol. Wanneer criminelen toegang tot het bedrijfsnetwerk hebben kan de schade variëren van diefstal van bedrijfsgegevens tot fraude en het ontoegankelijk maken van gegevens en systemen.

Tips:

- Zorg voor tweetrapsauthenticatie (2FA of MFA) bij toegang tot het netwerk.
- Borg dat medewerkers antivirus software installeren en up-to-date houden.
- Beveilig het dataverkeer tussen thuiswerkers en het bedrijfsnetwerk via VPN.

Phishing

Cybercriminelen spelen al jaren handig in op de actualiteiten om mensen te verleiden op een linkje te klikken of een bijlage te openen. Aan het begin van de pandemie speelde men in op de behoefte aan informatie over maatregelen, besmettingsgevaar en producten als mondkapjes en bacteriële zeep. Naarmate er meer mensen werden besmet en stierven, ging men over op slinkse boodschappen zoals een besmetting bij buurtbewoners of collega's. Nu een vaccin in aantocht is, verwachten we phishing mails en smsjes die inspelen op de behoefte aan een snelle levering met berichten als "wilt u niet wachten op het rijksvaccinatieprogramma?" Het doel blijft ongewijzigd, men probeert malware op uw computer of smartphone te installeren of uw persoonlijke gegevens of geld te ontfutselen.

Voor phishing aanvallen wordt overigens niet alleen e-mail ingezet, maar bijvoorbeeld ook sms, WhatsApp en WeChat maar ook via social media. Deze kanalen blijken effectief voor cybercriminelen omdat de ontvangers vaak snel reageren en op linkjes klikken. Door een beroep te doen op uw emotie, kunnen criminelen heel overtuigend zijn waardoor u klikt. Kenmerken van veel phishing mails zijn urgentie (u moet snel reageren) en angst (we gaan uw pas of account blokkeren).

Een tip is dat u zorgt voor bewustwording in uw organisatie en awareness creëert bij uw medewerkers dat ze niet klikken op links en bijlagen uit onbetrouwbare e-mails.

5. Overige onderwerpen

Ransomware

Dit jaar is het aantal bedrijven dat slachtoffer is geworden van ransomware fors gestegen. Cybercriminelen slagen er steeds vaker in om dit type malware bij bedrijven naar binnen te smokkelen via phishing mails of door gebruik te maken van kwetsbaarheden of configuratiefouten in IT systemen, bij medewerkers of bij een van uw leveranciers. Door niet direct toe te slaan, maar eerst de back-up te besmetten komen bedrijven voor het blok te staan en wordt steeds vaker het geëiste losgeld betaald. Door kartelvorming bij cybercriminelen en services als 'Ransomware as a Service' wordt het gevaar helaas steeds groter. Tevens zien we dat criminelen vertrouwelijke gegevens verkopen op illegale marktplaatsen.

Er is ook een trend waarbij bedrijven niet direct door cybercriminelen worden geraakt, maar via hun leveranciers. Door toenemende digitalisering en integratie van supply chains verwachten wij de komende jaren een verdere stijging te zien. Om die reden is het verstandig om hier met uw leveranciers aandacht aan te besteden.

Tips

- Houd uw software (Operating System, Antivirus en Firewall) up-to-date;
- Voer periodiek een virusscan uit, bij voorkeur via realtime scanners;
- Verwijder software die u niet meer gebruikt;
- Splits uw netwerk in aparte delen om te voorkomen dat het hele netwerk wordt geraakt;
- Maak regelmatig een back-up en bewaar die apart van uw systeem en internet. Zorg er ook voor dat de back-up wordt getest zodat je zeker weet dat die gebruikt kan worden;
- Zorg ervoor dat u een cyber response plan heeft.

Tot slot

Absolute veiligheid bestaat niet. Goede voorbereiding en besluitvorming op het gebied van cybersecurity vormen echter onderdeel van de verantwoordelijkheid van het management. Wij adviseren u om dit thema met regelmaat en hoog op de bestuursagenda te zetten.

Rechtmatigheidsverantwoording

Uw gemeente dient naar onze mening aandacht te gaan schenken naar de nadere inrichting rondom de rechtmatigheidsverantwoording. Met ingang van het boekjaar 2021 moet het College een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Daartoe is een voorstel tot wijziging van de gemeentewet in voorbereiding. Met doorvoering van deze wetwijziging ligt de verantwoordelijkheid en bijbehorende bewijslast om een oordeel te vormen over het (financiële) rechtmatig handelen van de organisatie bij het College. De accountant dient vervolgens de getrouwheid van deze verantwoording te toetsen. In de bijlage “overige onderwerpen” hebben wij een uitgebreide uiteenzetting opgenomen over welke stappen er gezet dienen te worden om klaar te zijn omtrent deze rechtmatigheidsverantwoording. In onze management letter hebben wij ons beeld geschetst waar de organisatie staat met betrekking tot de “3 lines of defense”.

Prestatielevering inkopen

Op 24 juli 2020 is de BADO-notitie ‘Vastlegging en onderbouwing prestatielevering bij inkopen door decentrale overheidsorganisaties’ verschenen. Vorig jaar hebben wij u reeds gewezen op dit onderwerp en bevindingen gerapporteerd in onze managementletter. Wij vragen u kennis te nemen van deze notitie en de vereisten inzake functiescheiding, de controle en documentatie van de prestatielevering. Wij willen u wijzen op het belang van deze notitie mede in relatie tot fraudegevallen zoals geconstateerd bij diverse gemeenten. Wij voeren graag tijdig overleg met u over de (interne) controle van prestatielevering. Afhankelijk van de uitkomsten (aard van de fouten en onzekerheden) kan dit (in de toekomst) leiden tot een verdere uitbreiding van de deelwaarneming en extra werk.

Bijlagen

Bijlage A – SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2020 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2021 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek			
C1	Regeling specifieke uitkering reductie Energiegebruik			
D.8	Onderwijsachterstandenbeleid 2020-2022 (OAB)			
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden			
H4	Specifieke uitkering sport			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeente deel 2			
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage A – SiSa-bijlage (vervolg - Tozo)

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2020 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2021 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. * = feitelijke Tozo-1 fout per saldo € 2.210, extrapolatie levert € 105.415 op.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet			
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet			
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Fout	€ 105.415	Twee fouten geconstateerd ad € xxx waarvan één fout ad € xxxx is gecorrigeerd. Geëxtrapoleerd betekent dit een meest waarschijnlijke afwijking van € 105.415
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet			
G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet			
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet			
G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet			
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage B – Ongecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het college en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. Wij hebben de ongecorrigeerde verschillen met het college besproken. Wij zijn van mening dat verschillen zoveel mogelijk door het college moeten worden gecorrigeerd, echter wij kunnen instemmen met de overwegingen van het college om deze verschillen niet te corrigeren, aangezien deze bedragen niet materieel zijn voor het inzicht van de jaarrekening. De geconstateerde fouten ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid en onzekerheden zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie van 1% respectievelijk 3% van de totale lasten. Positieve bedragen hebben een positief effect op het resultaat, een bedrag tussen haakjes heeft een negatief effect op het resultaat. Rechtmatigheidsfouten kunnen niet gesaldeerd worden.

Fouten

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Jeugd/WMO – verschil in aansluiting financiële administratie (hoger) en gewaarmerkte verantwoording	173	173
Tozo	105	105
Totaal ongecorrigeerde controleverschillen	278	278
Effect niet gecorrigeerde controleverschillen voorgaande jaarrekening	0	n.v.t.
Totaal	278	278

Onzekerheden

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Prestatielevering jeugd / WMO (jeugdhulp Noord-Oost Brabant maatwerk LTA contractverplichting en Jeugdzorg plus)	837	837
Prestatielevering jeugd / WMO (woningaanpassing en ZIN)	143	143
Prestatielevering PGB (SVB)	473	473
Totaal onzekerheden	1.453	1.453

Bijlage C – Gecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde controleverschillen boven de door ons gehanteerde rapporteringstolerantie van € 40.000. Deze verschillen zijn in de definitieve versie van de jaarrekening gecorrigeerd. Dit betroffen overigens allemaal herrubriceringen binnen balansposities welke geen resultaat-effect hebben.

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	
Saldering BTW-vordering en schuldposities	€ 512
Reclassificatie vooruitontvangen bedragen naar “overheidslichamen met specifiek bestedingsdoel”	€ 320

Bijlage D – Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de andere accountants en de ingeschakelde experts.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2020 onderkend:

- schattingen en toelichtingen in de jaarrekening;
- nauwkeurigheid van de voorzieningen;
- waardering van de grondexploitaties;
- rechtmatigheid van de Europese aanbestedingen;
- Tozo;
- COVID-19 aspecten;
- WNT-bijlage;
- onrechtmatige en/of onnauwkeurige betalingen inkopen en uitkeringen.

Samenwerking met interne accountantsdienst/andere accountants

Voor de jaarrekening van de gemeente Vught maken wij gebruik van de controleverklaring die PWC accountants verstrekt bij onderdelen van het sociaal domein waarvan de uitvoering ligt bij Gemeente 's-Hertogenbosch (PGB en Jeugdwet). Wij hebben de controle-aanpak, bevindingen en conclusies beoordeeld.

Inschakeling van externe deskundigen

Wij hebben in het kader van onze controle geen gebruik gemaakt van de werkzaamheden van externe deskundigen.

Verbonden partijen

Ten aanzien van de verbonden partijen van gemeente Vught hebben wij vastgesteld dat:

- de (significante transacties met) verbonden partijen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening en paragraaf verbonden partijen;
- geen sprake is van indicaties voor ongeautoriseerde significante transacties met verbonden partijen, welke indicaties geven voor fraude;
- geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

Significante schattingsposten

De belangrijkste schattingsposten binnen de jaarrekening van gemeente Vught betreffen:

- waardering van uw grondexploitatie;
- nauwkeurigheid van de voorzieningen.

Het College van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant van de gemeenteraad beoordelen wij deze door het College gemaakte schattingen. Op basis van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden concluderen wij dat de gemaakte schattingen door het College aanvaardbaar zijn.

Bijlage E – Onafhankelijkheid

Bevestiging van het management

Wij hebben het college van burgemeester en wethouders ter confirmatie een schriftelijke bevestiging gevraagd en ontvangen aangaande haar verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving.

Wij zijn onafhankelijk van gemeente Vught

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om zijn onafhankelijkheid en die van zijn medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- voorschriften en procedures omtrent de onafhankelijkheid. Deze voorschriften voor professioneel gedrag op het gebied van kwaliteit en onafhankelijkheid zijn opgenomen in de Gedragscode van Baker Tilly. Deze Gedragscode geldt voor iedere medewerker van Baker Tilly en wordt steeds geactualiseerd;
- jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners en medewerkers van Baker Tilly en ondersteunende stafdiensten;
- cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling, of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- intern en extern kwaliteitsonderzoek;
- reviews door externe toetsers die niet bij de opdracht betrokken zijn, ter waarborging van een deugdelijke grondslag/deskundig oordeel;
- rotatie van externe accountants op de opdracht.

Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

Contactgegevens

drs. R. Opendorp RA

Partner

r.opendorp@bakertilly.nl

drs. M.P. Wagenaars RA

Senior Manager

m.wagenaars@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Bijster 39

4817 HZ Breda

Postbus 3814

4800 DV Breda

T: 076 – 525 00 00

